

РЕШЕНИЕ

№ 109

гр. Монтана, 29.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – МОНТАНА в публично заседание на двадесет и осми март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Аделина Троева

Членове: Аделина Тушева
Елизабета Кралева

при участието на секретаря Мадлена Н. Митова
като разгледа докладваното от Аделина Тушева Въззивно гражданско дело
№ 20221600500054 по описа за 2022 година

Делото е образувано пред МОС по реда на чл. 258 и сл. от ГПК по жалба на И.М. от гр. Л. и по жалба на Б.Б. –ББ ЕООД гр. Л. против решението на РС Л. от 19.10.2021г. , постановено по гр. дело № 287/2020г. по описа му , с което Б.Б. ББ ЕООД е осъдено да заплати на И.М. на основание чл. 200 от КТ сумата 15 000 лева обезщетение за неимуществени вреди , търпени от трудова злополука, ведно със законна лихва , като е отхвърлен иска над уважения до предявения размер от 40 000 лева като неоснователен .

Жалбата на И.М. е подадена чрез пълномощник адвокат А.Г. срещу решението в частта, с която съдът е отхвърлил като неоснователен иска му за неимуществени вреди над уважения размер от 15000 лева до предявения размер от 40 000 лева, частичен иск от общо 80 000 лева . Във въззивната жалба се поддържа неправилност на решението с доводи, че е постановено в нарушение на чл. 52 от ЗЗД , както и че неправилно е прието наличие на допусната от пострадалия „груба небрежност“ като съпричиняване на вредоносния резултат, съответно неправилно приложение на чл. 201,ал. 2 от КТ . Подробни съображения относно така релевираните пороци на обжалваното решение са развити във въззивната жалба с искане за отмяната му и уважаване иска за неимуществени вреди в пълния предявен размер от 40 000 лева, ведно със законната лихва от датата на увреждането и присъждане на направените разноски в пълен размер .

Въззивната жалба на Б.Б. –ББ ЕООД гр. Л. е подадена чрез пълномощник адвокат И.Ш. срещу решението в частта, с която е уважена исковата претенция за неимуществени вреди в размер на 15000 лева с доводи за неправилно определяне на обезщетението с оглед установените по делото обстоятелства относими към тези вреди и съдебната практика по

аналогични казуси с подробно изложени в тази насока съображения . Иска се отмяна на решението в тази част и постановяване на ново, с което се определи размер на обезщетение за неимуществени вреди не по – високо от сумата 8000 лева , а над този размер искът се отхвърли като неоснователен, ведно с присъждане на разноски .

Всяка от страните е подала писмен отговор по жалбата на другата страна , с който оспорва основателността на подадената въззивна жалба.

При въззивното разглеждане на делото не са искани и допускани доказателства.

Окръжният съд, като провери атакуваният по реда на въззивното обжалване съдебен акт във връзка с оплакванията в жалбите, като обсъди събраните в производството доказателства, предвид становищата на страните и въз основа на закона , приема следното:

Въззивните жалби са допустими като подадени в срок от легитимирани лица при наличен правен интерес от отмяна на обжалвания в съответните части съдебен акт.

Атакуваното решение на районен съд Л. е валидно и допустимо постановено в производство с правно основание чл. 200 от Кодекса труда / КТ/.

Предявен е И.М. срещу Б.Б. ББ ЕООД гр. Л. иск за заплащане обезщетение за неимуществени вреди в размер на 40 000 лева, частичен от 80 000 лева, ведно със законна лихва, претърпени в резултат на трудова злополука , настъпила на 19.10.2018г..

Ответникът с отговора на исковата молба своевременно е направил възражение по чл. 201,ал. 2 от КТ за допринасяне от страна на пострадалия настъпване вредоносния резултат поради допусната груба небрежност -в работно време употребил алкохол и нарушил правилата за безопасност на труда като застанал на пътя на работещ мотокар.

С постановеното по делото решение, първостепенният съд е приел, че от събраните по делото доказателства безспорно е установено наличието на трудова злополука, приел е за доказано възражението на ответника за допусната груба небрежност и е присъдил на ищеца обезщетение в размер на 15 000 лева, като е отхвърлил иска над този размер като неоснователен със съответно разпределение отговорността за разноски.

Предмет на въззивен контрол е изцяло поставеното първоинстанционното решение, като с оглед доводи на страните , поддържани във въззивните жалби и съгласно чл. 269 от ГПК оспорени са като неправилни изводите на съда относно размера на обезщетението за претърпените неимуществени вреди с оглед чл. 52 от ЗЗД , съответно налице ли са предпоставките на чл. 201,ал. 2 от КТ за намаляването му.

От фактическа страна е безспорно по делото , че страните са били в трудови правоотношения от 2003г. когато ищецът е назначен първоначално като „XXX“ , а от 2007г. е работил на длъжност XXX . Безспорно е , че на 19.10.2018г. около 15.40 часа е претърпял увреждане , прието за трудова злополука с влязло в сила разпореждане № 5104-11-24 от 09.11.2018г. на ТП на НОИ Монтана. С разпореждането е прието, че злополуката е станала по време на работа и при дейност, извършвана в интерес на работодателя, като работникът е

отишъл до склада за строителни материали , за да вземе инструменти . На входа на склада , при опит да се отмести от пътя на движещ се на заден ход електрокар се спъва и пада на дясната си страна върху твърда повърхност, при което си счупва горния край на дясна бедрена кост. В протокола за разследване на злополуката е посочено, че в момента на инцидента работникът не е бил на обичайното си работно място, но е изпълнявал поставена му от управителя на фирмата задача, като това обстоятелство изрично е декларирано от работодателя при подаване на 22.10.2018г. декларацията за трудова злополука. Ищецът е приет за лечение в МБАЛ СвН.Ч. ЕООД гр. Л. на 19.10.2018г. , претърпял е оперативно лечение на крайника, при което е извършено открито наместване на фрактурата с вътрешна фиксация, като на 02.11.2018г. е изписан с препоръки за движение с две помощни средства без натоварване на крака. Лечението му е продължило в домашни условия , като за периода 19.10.2018г. – 12.12.2019г. е бил в отпуск , поради временна нетрудоспособност. От приложената по делото етапна епикриза от 09.07.2020г. се установява, че е налице деформация в проксимална трета на дясно бедро с ограничени и болезнени движения в тазобедрената става, скъсяване на десен долен крайник с около 4 см, като движенията му са с едно помощно средство-канадка.

От показанията на св. Б.М. , съпруга на ищеца , преценени по реда на чл. 172 от ГПК , се установява, че при престоя в болницата ищецът е изпитвал силни болки, постоянно е бил на болкоуспокояващи медикаменти, не можел да спи от болки, тя била постоянно при него, тъй като не можел да става от леглото. Вкъщи почти два месец бил на легло с нужда от чужда помощ за битово си обслужване, чак на третия месец започнал да ходи за кратко с нейна помощ с две патерици , след петия месец се придвижвал с две канадки, а в момента се придвижва с една такава . Все още са ограничени движенията му, не може да се навежда, да кляка, да се обува, не се чувства пълноценен . Св. И.П. установява, че по нареждане на управителя на фирмата в продължение на три месеца е карал ищеца на физиотерапия, след която състоянието му се подобрило и вече се движи само с бастун. Първоначално не можел въобще да става , изписан е от болницата с линейка , като с двама колеги са помогнали за пренасянето му от линейката в дома му , не е забелязал ищецът да има психически промени. От заключението на приетата по делото съдебно-медицинска експертиза се установява, че ищецът все още се придвижва с помощно средство, като остатъчен резултат от травмата е налице скъсяване на десен долен крайник с около 3 см , което създава несигурност в походката и ограничения в пълноценното му използване. Счупването на дясната бедрена кост е причинило трайно затруднение на движението на долен десен крайник за срок не по-малък от месец и половина два при нормално протичане на оздравителния процес с последващо поетапно раздвижване и натоварване на крайника , като възстановителния период е до 8-10 месеца, през който ищецът е търпял болки , като са възможно и впоследствие такива с различна интензивност, продължителност , дори и с цикличен характер. С експертно решение от 27.10.2020г. на ТЕЛК при МБАЛ Л. на ищеца за срок от една година , до 01.10.2021г е призната 50 % трайно намалена работоспособност, поради последици от счупване на бедро, посттравматична коксартроза и скъсен долен десен крайник с 4 см.

Установено е по делото от събраните писмени доказателства, показанията на св. К.Л., както и заключението на приетата видео-техническа експертиза, че на 19.10.2018г. ищецът с велосипеда си влязъл в двора на строителния склад на фирмата , като се спрял на около 3 метра пред входа на склада , за да говори със св. Л. , без да слиза от велосипеда, подпирайки се с крака на земята. Ищецът е бил с лице към входа на склада. В това време от склада на заден ход излиза електрокар , като св. Л. , забелязвайки го, макар и да е бил почти с гръб към входа, се отмества и казва на ищеца да се пази. Едва в този момент ищецът прави опит да се премести встрани от движещия се към него електрокар, евентуално да слезе от велосипеда си , или да се премести заедно с него встрани , при което пада заедно с велосипеда си на дясната страна , при което от тежестта на тялото си получава фрактурата на дясното бедро . Св Л. установява, че двамата с ищеца са били застанали точно пред вход на склада, където влизат и излизат превозните средства, което е установено и от видео-техническата експертиза , и самият свидетел, макар и да е бил странично към входа на склада , е забелязал електрокара , идващ към тях и е успял да се отмести.

При така установената фактическа обстановка , от правна страна относно размера на обезщетението за неимуществени вреди, съдът прима следното:

По делото няма спор, че са налице предпоставките на чл. 200 от КТ за реализиране обективната и безвиновна отговорност на ответника за вреди от трудова злополука .

Влязлото в сила разпореждането на органа по чл. 60, ал. 1 от КСО , с което е прието, че наличие на трудова злополука представлява официален удостоверителен документ за установените в него факти, като в него изрично е прието, че злополуката е станала по време на работа и при дейност, извършвана в интерес на работодателя, като работникът е отишъл до склада за строителни материали , за да вземе инструменти, поради което и доводите на ответника , че ищецът самоволно бил на мястото на злополуката, което е различно от обичайното му работно място са неоснователни.

Размерът на дължимото обезщетение се определя съгласно чл. 200, ал. 3 от КТ като разликата между причинената вреда - неимуществена и имуществена, включително пропуснатата полза, и обезщетението и/или пенсията по общественото осигуряване. По делото не са представени доказателства за размера на обезщетението , получено от ищеца за продължителната му временна нетрудоспособност, както и за изплатените му във връзка с лечението от работодателя средства, съответно от ответника не са наведени доводи в тази насока , поради което и на установяване по делото подлежи единствено размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди.

Неимуществените вреди , които подлежат на обезвреда , представляват обичайните негативни изживявания от деликта – болките и страдания , претърпени от ищеца вследствие травматичното увреждане в резултата на трудовата злополука , като размерът с оглед чл. 52 от ЗЗД се определя по справедливост. Съобразно ППВС № 4/1968г. понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие, а е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства. Съдебната

практика приема като критерии за определяне на справедливо обезщетение житейски оправданото и утвърденото в практиката обезщетение за аналогични случаи, но съобразени с конкретния случай. За да се реализира справедливо възмездяване на претърпени от деликт болки и страдания, е необходимо да се отчете действителният размер на моралните вреди, като се съобразят възрастта на пострадалия, характерът и тежестта на уврежданията, интензитетът, степента, продължителността на болките и страданията, дали същите продължават или са приключили, както и икономическата конюнктура в страната и общественото възприемане на критерия за "справедливост" на съответния етап от развитие на обществото в държавата. Определяне на размера на обезщетението за неимуществени вреди, означава да бъде определен от съда онзи точен, според съществуващата в страната икономическа обстановка, паричен еквивалент, на всички понесени от конкретното увредено лице емоционални, физически и психически болки, неудобства и сътресения, които съпътстват живота му за определен по-кратък или по-продължителен период от време.

В резултат на злополуката на 19.10.2018г. ищецът е получил фрактура на горна част на дясна бедрена кост, претърпял е оперативно лечение с поставени вътрешни фиксатори, болничният престой е бил 12 дни, през който е бил постоянно на легло с нужда от чужда помощ, изпитвал е силни болки, с постоянен прием на болкоуспокояващи медикаменти. Лечението му е продължило вкъщи, като за период от два месеца движението му е било трайно затруднено, едва на третия месец е започнал да се придвижва за кратко с две патерици, след петия месец с канадки, а към настоящия момент все още ползва за движение едно помощно средство – канадка. Все още движенията на десния долен крайник са ограничени, поради скъсяването му с около 3,4 см. За период от година и два месеца е бил в отпуск поради временна нетрудоспособност, за период от една година, до 01.10.2021г. му е била определена и 50 % трайно намалена работоспособност. Интензивни болки е изпитвал първите два месеца, които впоследствие са намалели, като е възможно да изпитва болки и след изтичане на оздравителния период. Съдът отчита и общественое-икономическата конюнктура в страната към момента на увреждането – 2018 г., чиито промени намират отражение в нарастващия размер на минималната работна заплата за страната.

С оглед установените увреждания, продължителния период на възстановяване над една година, възрастта на ищеца, 52 години към датата на злополуката, претърпените физически и психически страдания и неудобства, които включват физически болки, затруднения при предвижването, стрес, обичайната продължителност на психологическите и емоционални преживявания, вследствие инцидента, обстоятелството, че към настоящия момент са налице невъзстановени в пълен обем движения на крайника, то съдът приема сумата 30 000 лева за справедлив размер на обезщетението за физическите болки и психическите страдания. За да определи този размер обезщетение съдът съобрази и съдебната практиката по аналогични случаи / гр. д. № 5321/2016 г., III г. о., гр. д. № 2577/2018 г., IV г. о., гр. д. № 3408/2019 г., IV г. о., гр. д. № 3408/2019 г., IV г. о., гр.д. № 591/2020г./.

Относно възражението за допусната от ищеца груба небрежност по смисъла на чл.

201,ал. 2 от КТ , основание за намаляване размера на обезщетението , съдът приема следното :

Съгласно чл. 201, ал. 2 КТ отговорност на работодателя може да се намали, но не при всяко допринасяне, а само когато работникът/служителят е допринесъл с груба небрежност за трудовата злополука. Изложеното обобщава базисните положения в ТР № 45/19.04.1990 г по гр.д. № 33/1989 г. ОСГК на ВК. В своята практика Върховният касационен съд дефинира грубата небрежност по смисъла на чл. 201, ал. 2 КТ като липса на елементарно старание и внимание, пренебрегване на основни технологични правила и правила на безопасност, т.е. тя се изразява в неполагането на онази грижа, която следва да се очаква от най-небрежния, зает със съответната дейност при подобни условия (решение № 21/12.03.2018 г. по гр.д. № 1459/2017 г. III-то ГО, решение № 291/11.07.2012 г. по гр.д. № 951/2011 г. IV-то ГО и мн.др.).

Безспорно е по делото , че И.М. е работил при ответника на длъжност XXX и то в един продължителен период от време , от 2007г., поради което и много добре знае, че в складовете на работодателя му се извършват товарно-разтоварни дейности с електрокари , като е запознат с нормативните изисквания за безопасност на труда при пренасяне на товари, видно от приложената по делото длъжностна характеристика /л.96/ и извършваните периодични инструктажи за безопасност на труда. При настъпване на злополуката И.М. е бил спрял, за да разговаря със свидетеля Л. точно пред входа на склада, на пътя на превозните средства, влизащи и излизащи от този вход, с лице към входа , и то без да слезе от велосипеда си . Имал е пряка видимост към входа, както и знание за това, че от там може да излезе електрокар, съответно съзнание, че стои на пътя му и е възможно да се наложи бързо да се отмести. Въпреки това е продължил да седи върху велосипеда си точно пред входа и то без да наблюдава входа за евентуално движение на превозни средства . Седенето върху велосипеда несънено е ограничило възможността му за бърза реакция при приближаване на електрокара . При всички тези свои действия ищецът не е положил елементарно внимание , пренебрегнал е правилата за безопасност на труда при работа с електрокари , напълно е съзнавал опасността и не е направил необходимото безопасно да се отмести, с което поведение е допринесъл за настъпване на злополуката, като действията му представляват груба небрежност по смисъла на чл. 201,ал. 2 от КТ, основание за намаляване отговорността на работодателя .

Твърдението на ответника за употреба на алкохол по време на работа не се установява от събраните по делото доказателства. В тази насока са единствено дадените от ищеца показания в производството по приложеното АНД №393/2019 на ЛРС, по което е реализирана отговорността на прекия причинител на увреждането, управлявалия електрокара Е.И.. При съдебното разглеждане на това дело, в съдебно заседание на 29.01.2020г. , ищецът е признал, че е пил една бира на обяд. В показанията му на досъдебното производство / л. 22/ от 25.03.019г. липсват признания за употреба на алкохол.

Необосновано първостепенният съд е приел, че ищецът по време на инцидента се е

отклонил самоволно от обичайното си работно място, като изводите му в тази насока са в противоречие с разпореждането на НОИ, с което е прието, че се е намирал на това място, за да вземе инструменти, изпратен от работодателя си , съответно е бил там в интерес на работата.

При установения механизъм на трудовата злополука като стечение на конкретните проявени и установени по делото обективни и субективни фактори, съдът приема , че обезщетението следва да се намали с 50 %, съответно на проявената груба небрежност към вредоносния резултат.

Предвид гореизложеното предявеният иск по чл. 200 КТ се явява основателен и доказан до размер 15 000 лева, в какъвто размер е уважен от първостепенният съд с обжалваното решение, поради което и решението като краен резултата се явява правилно и следва да се потвърди, включително и в частта за разноските.

Въззивните жалби и на двете страни се явяват неоснователни , поради което и не са налице предпоставките на чл. 78 от ГПК за присъждане на разноски.

Водим от гореизложените мотиви , Окръжен съд Монтана

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решението на Районен съд Л. от 19.10.2021г. , постановено по гр. дело № 287/2020г. , КАТО ПРАВИЛНО.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните .

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____